

Szeged halála és feltámadása

Írja: dr. Szabó László

XXXIV.

A király látogatása

Március 17-én a király meglátogatta az elbűtött várost. Erről a látogatásról legendák vannak elterjedve, — de a legendák nem közelítik meg azt a valóságot, hogy Szeged ennek a városnak rendkívül sokat köszönhetett. Eppen akkoriban játszottak a Nemzeti Színházban egy francia darabot, amelynek ez volt a címe: »A király mondta«. Nos, Szeged is azért támadt fel romjaiból olyan amerikai tempóban, mert »a király mondta«. Mindenki tudta, hogy a király érdeklődik a város sorsa iránt, s a király akarata mint valami bűvös erő, csodákat művelt.

Március 16-án este 8 óra 20 perckor különvonaton indult a király a nyugati pályaudvarról Szegedre. Kíséretében volt Tisza Kálmán miniszterelnök, Wenckheim Béla báró, a király személye körüli miniszter, Jekelfalussy belügyminiszteri tanácsos, báró Mondel főhadsegéd, Martens lovag, Beck és báró Steininger szárnysegédek, báró Pultz Lajos altábornagy, temesvári hadtestparancsnok és Dolleschall uti marsall és fizetőmester.

Március 16-án délután Staindl százados a 13-ik műszaki század katonáival az osztrák államvasút állomása előtt, hol a földszinti lépcsőlejáró viz alatt volt, hidat épített, hogy az állomási épületből kijövet a király és kísérete könnyen csónakba szállhasson. A pályaudvar előtt körülbelül egy méter magas volt még a víz, — kissé odább, a Boldogasszony-utcán azonban jóval mélyebb.

Március 17-én reggel tíz órakor érkezett meg a vonat (Aradon és Temesváron át) és a király kocsija a teheráru felvételi épület előtt állott meg. Itt volt elhelyezve a díszőrség: a 13-ik műszaki század. A király elment a díszőrség előtt, meghallgatta Staindl százados jelentését, s a százados vállára ütve így szólt:

— Ön többet tett, mint amennyit a harcúren el lehet várni egy tisztitől!

Ebből nyilvánvaló, hogy báró Pultz altábornagy már utközből jelentést tett a királynak arról, hogy Staindl százados mily hősiesséssel védelmezte a várost a katasztrófa utolsó percéig.

A katonaság után a polgárság köszöntötte a királyt. Pálffy Ferenc polgármester mondotta az üdvözlő beszédet, melyet Kulinyi Zsigmond egész terjedelmében közölt »Szeged új kora« c. beszédében.

— Mindent elvesztettünk, Felséges Ur, mondotta a polgármester; csak egy maradt meg: hűségünk és szeretetünk Felséged iránt... Felséged megjelenése a legnagyobb vigasz és remény arra nézve, hogy végkép elpusztulni és megsemmisülni talán mégsem fogunk... Isten hozta Felségedet.

Ügyes beszéd volt! A király meghatva válaszolt rá:

— Szívem fájdalma vezetett ide. Magam is látni óhajtottam a szerencsétlen város bajait, melynek üdvét mindig szívemen hordtam. Azonban remélem, hogy Szeged újra fel fog épülni. Fájt a szívem, amikor láttam a nagy szerencsétlenséget. Nem kell busulni, uraim! Van és lesz segítség! Lelkem legjobb reménye, hogy jobb idők is fognak jönni és hogy ezen derék város még föl fog virágozni.

Egyik hírlaptudósító följegyezte, hogy »a király halkan beszélt és a szemében könny csillogott«.

A király ezután beszélgetni kezdett a fogadására megjelent urakkal. Legelőször az egyház képviselőjéhez, Kreminger Antal belvárosi prépost-plébánoshoz fordult. A prépost már hetvenedik évében volt, de szokása szerint most is elragadta a temperamentuma; ő már az 1838-iki árvizet is látta Szegeden

és szakértőnek tartotta magát a víz ügyében. Izgatott hangon magyarázta a királynak.

— Üstben vagyunk, Felséges Uram, üstben vagyunk! A töltések, a Tiszaszabályozás és a vaspályák miatt. Privát érdekek áldozatai vagyunk!

A polgármester sietett véget vetni a prépost szenvedélyes kifakadásainak és közbeszólt:

— Mikor már azon a ponton voltunk, hogy minden törekvésünket. A vihar, a vihar ölt meg! A nyomor megmérhetetlen!

A király közbeszólt:

— Csak bizalom! Mindenünnen jön segítség az országból, sőt külföldről is!

Dáni főispán is megszólalt:

— Felséged méltóztatik majd látni a nyomort.

A király így felelt:

— Meg fogom nézni! Kivált a betegeket és a menekülteket. Ott vannak-e még a reáliskolában és a kórházban?

Az igenlő felelet után Lukács György kormánybiztos bemutatatta magát a királynak, aki ezt kérdezte tőle:

— Hány halott van?

— Huszonnégy, felelte a kormánybiztos.

Kreminger prépost indulatosan közbekiáltott:

— Van bizony negyven is!

És a mellére ütve így folytatta:

— Magam temettem annyit Újszegeden és Szőregen!

A kormánybiztos ki akarta magyarázni a dolgot:

— A rendőrileg bejelentett vízbefutak száma huszonnégy, huszonhét ember pedig természetes halállal halt meg.

Kállay Ödön képviselő véget akart vetni a vitának és nyugodt hangon így szólt:

Gyomor- renyheség

és emésztési zavarok egyik közismert budapesti orvosa következőket mondja iudomás munkájában: »Az emésztést megkönnyíti és az általános közérzetre igen jó hatással van a babkáv, még pedig tisztán, minden pótlék nélkül«.

Meinl Gyula Rt. 843

Klauszál tér 2. sz.

— Majd ha az árvíz elmegy, megtudjuk, mennyi van.

A prépost nem hagyta magát és odaszólt Kállaynak:

— Ezer is lesz!

Ezt a megjegyzést azonban már nem hallotta a király, mert a közelálló urak mind csittitották a prépostot.

Lukács György ezután folytatta jelentését a királynak:

— Az életveszélyben voltak mind meg vannak mentve. Most a vagyonmentés van folyamatban.

— Apad-e a víz? kérdezte a király.

— Nagyon csekély mértékben, felelte a kormánybiztos.

Kállay Ödön a házakról tett jelentést a királynak:

— Hatezer házból háromszázötven áll, de ennek fele is dűlőfélben van.

— Szörnyű! Borzasztó! mondotta a király. Tehát a víz olyan iszonyu erővel jött?

Egyszerre többen is feleltek a király kérdésére:

— Soha ilyen istenítélet nem volt!

Özv. Csányi Sándorné sz. Czukor Mária, dr. Galambos Pálné sz. Czukor Erzsébet gyermekei, dr. Galambos Pál veje, dr. Csányi Mátyás, dr. Galambos Ferenc, dr. Galambos István, dr. Galambos László, Galambos Zsuzsika férj. dr. Gombos Dezsőné, Galambos Ilonka unokái megrendült lélekkel tudatják anyjuknak, nagymamájuknak

dr. Czukor Ignáczné sz. Czukor Jusztina

néhai dr. Czukor Ignác kir. ítélőtáblabíró özvegyének e nemes, finom léleknek 1929. április hó 19-én, 85-ik életévében förléti gyászos elhunytát.

Temetése Korona ucca 6. szám alól április 21-én d. e. fél 11 órakor lesz.

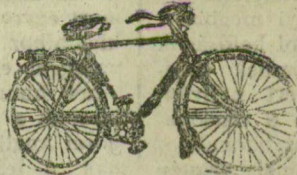
Külön villamoskocsi a Dugonics-térről d. e. fél 11 órakor rendelkezésre áll.

301

A világ legújabb szenzációja az

OPEL kerékpár motor

és a **Wonder** csoda-kerékpár.

Jó és olcsó kerékpár, motor, rádió, varrógép, sportkocsi, gummi és alkatrészek csak

WOLF géparuházában Hid ucca 1. 302

Prima minőségű
14 préselt

Széna

pengős árban az előrehaladott szezonra való tekintettel

263

Szegedi Ipari Rt. telepein

Petőfi Sándor sugárút 57, a lovasrendőrség melletti és a Kávéház uti Rózsa-malomban minden mennyiségben kapható. Telefon 9-17.

G.F.B. a tökéletes Bemhergselyem harisnya lerakat Pollák Testvéreknél